

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:

Egész évre 10 korona. félévre 5 korona. Negyed évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér. Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Vakmerőség.

Irtá: Buza Barna.

Tisza István grót ur nagyon könnyedén bánik a legsúlyosabb tényállásokkal is. Nagyuri nem-törődéssel dobja rá akárcikre a legkeményebb vádakát. Egyeseket, pártokat a legonosabb vétésekkel teljesen alaptalanul meggyanúsítani neki annyi, mint másnak egy cigarettára rágyújtani. Igaz-e, nem-e az a tény, amit állít? — azzal törődni ó méltóságán alulinak tartja. Arról a roppant szellemi és erkölcsi magaslatáról, amelyen ő képzeli magát, porban járó hangyáknak látja az embereket. Hogy azoknak is van érzésük, öntudatuk, tisztességük, az neki észébe se jut. Amelyik nem tetszik neki, arra rátaPOS. Punktum.

Más közönséges halandó nem mer akármit állítani, ha bizonyítani nem tudja. Tisza István úgy érzi, hogy ő nem köteles bizonyítani. Ő felül áll az egyszerű emberek terhelő bizonyítási kötelezettségen. Az ő szava orákulum. Mi szükség lenne még azt bizonyítani is?

A közmondás szerint két fajta embernek van joga ahhoz, hogy szabadon s bizonyítási kötelezettség nélkül mondhat mindent amit akar. A lángésznek s annak az elmeállapotnak, amely Lombroso szerint közel rokonságban van a lángésszel. Tisza persze a lángész jogán igényli magának ezt a szabadságot s nyilván ezen a jögon mer másokról, egész pártokról olyant állítani, amit ha normális, közönséges ember állít, hát feltétlenül köteles az állítását be is bizonyítani s ha nem tudja, bizony rágalmozó marad országvilág előtt.

Tisza István ur aztán az ő Lombrosoelméletéből fakadó privilégiuma alapján időnkint kiáll a fórumra s felelhetetlen, csalhatatlan ítéletet mond elevenek és holtak telett. Előtte az embereknek két kategóriája van. Egyikbe tartoznak azok, akik úgy gondolkoznak, mint ő. Ezek a jók, be-

csületesek, önzetlenek. A másikba soroztatnak azok, akik merészelnek a Tisza István urétól eltérő véleményen lenni. Ezek egytől-egyig kalandorok, önző, hatalom után kapaszkodó szerencselovagok, akiknek elvük, programjuk mind csak arra való, hogy a népet bolondítva hatalomra jussanak s akik elvet, programot minden percben szívesen eldobnak a hatalom kedvéért. Jóhiszeműséget, önzetlenséget, tisztességet ezekben el se tud képzelní Tisza István.

Becsületes emberek becsületes törekvésűt, programjukhoz való önzetlen ragaszkodását perfidül meggyanúsítani: ez csak játék Tisza Istvánnak. Ha a függetlenségi pártiak kitanának évtizedes programjuk, az önálló bank mellett s inkább lemondanak a hatalomról s elbuknak, mint hogy azt feláldozzák: akkor Tisza István elnevezi őket kalandoroknak. Ha Tisza István a választás alatt esküvel fogadja, hogy bármí tör-ténjnek nem enged a készfízet programmjából s aztán másnap a hatalom megtartása kedvéért ugy eldobja a készfízetési programját, mint egy ócska rongyot: akkor Tisza István önzetlen, komoly, puritán hazafi.

Mert Tisza felelősség nélkül ítékezhet. Feláll a delegációban s kimondja a függetlenségi párt-ra, hogy a legtulzóbb nemzetiségi elemekkel fogott kezét a választáson. Súlyos, kemény vád. S nem igaz egy szó sem belőle. De Tisza mégis elmeri mondani. Ugy érzi, hogy neki szabad.

Egyetlenegy roman emberrel nem egyezkedett s nem szövetekezett a választáson a függetlenségi párt. Egy nemzetiségi csoport volt, amelylyel érintkezett: a radikális szerbek csoportja. Soha radikális szerbbel — a volt képviselőiket kivéve — nem beszéltem. De egyet tudok rólok. Hogy nyíltan és határozottan elfogadták a teljes függetlenségi prog-

rammot. Kívánják a gazdasági önállóságot s a magyar vezényszót. Ezt egyikük a képviselőházban el is mondta. S tudom, hogy meggyűléseken, ahol a kormány-párti szerbek törvényes jogukkal élve szerbül szólnak fel, a szerb radikálisok beszűntették a szerb felszólalásokat s mindig magyarul beszéltek.

Ezekkel érintkezni, ezek barátságát elfogadni, akik fentartás nélkül csatlakoznak a függetlenségi törekvésekhez Tisza István szerint áruulás. De Mangra Vazulékkel zárt ajtók mögött titkos paktumokat kötni: az becsületes és megengedett dolog.

Mi fogtunk kezét a románokkal? Hát hol vannak azok a román választók, akik velünk szövaztak? Hát hol van az a román kerület, ahol függetlenségi képviselőt választottak? Hiszen tegyék egymás mellé Magyarország nemzetiségi és választási térképét. A kettő csaknem azonos. A magyar vidékekről jöttek be a függetlenségi képviselők, a nemzetiségi területekről kizárólag csak munkapártiak. Ha a nemzetiségi kerületeket kikapcsoljuk, a tisztán magyar kerületekben ma is nagy többsége van a két függetlenségi pártnak. A munkapárt majoritását a nemzetiségi kerületek adják a nemzetiségek segítségével van csak többségük.

Es mikor ez szemmel látható, aktákkal bizonyítható, sőt köztudomású valóság, akkor Tisza István a függetlenségi pártot meri a románokkal való szövetekezéssel vádolni. Mi ez? Elfogultság, vagy rosszhiszeműség? Az bizonyos, hogy bámulatos vakmerőség és elbizakodottság kell a köztudomású tények ilyen nyilvános meghamisításához!

Hát Aradon kire szövaztak a románok? Nem Tisza Istvána? Miért szövaztak rá? Mit ígért nekik? Es azóta ki tárgyal állandón titokban a románság vezetőivel arról, hogy a „magyar nemzethez” (értsd: a munkapárthoz) csatlakozzanak? Nem Tisza István? Tisza ur ebben az alkudozásban — amelynek csak külsőségeit látja a magyar közvélemény — úgy viseli magát, mint a magyar nemzet megbízás nélküli ügyvivője, (hogy ne mondjam: fogadalmi prókátora). A magyar nem-

zet nevében tárgyal s egyezkedik a románokkal.

Alljon elő Tisza István s mondja el, hogy miféle alkut folytat hónapok óta az oláhokkal. S mondja el, hogy hol, mikor és milyen szerb és román tulzókkal szövetekezett a függetlenségi párt.

Mert az ilyen állításoknak, ha be nem bizonyítják, rágalom a nevük.

Az ujhelyi színi kerület.

Meddő kísérletek.

Eger nem lép be a tervezett kerületbe.

Közismeretesek azok a próbálkozások, amelyek Sátoraljújhely szerencsétlen színi viszonyain akarnak segíteni Ujhely ezidőszerint egy csomó olyan apró városkával van ugyan egy színikerületben, amelyek miatt lehetetlen, hogy az igazgató Ujhely igényeinek megfelelő társulatot tartasson. Most tehát az irányban történtek próbálkozások, hogy Sátoraljújhely és Eperjes a mostani színikerület főhelyei Eger és Kisvárdá bevonásával alakítsanak új kerületet. Sajnos, most arról értesülünk, hogy ez a próbálkozás végkép kudarcot vallott. Kudarcot vallott pedig Eger határozott visszautasítása következtében. Erről a visszautasításról a következőket írják nekünk:

Eger város szintűgi bizottsága szombat délelött *Fankovics* Dezső polgármester elnökletével ülést tartott.

Az ülés egyetlen tárgya az volt, hogy kiváljon-e Eger a miskolci színikerületből és részt vegyen egy új alakulásban? Az ügyet *Bayer* Henrik városi tanácsos referálta. Ösmertette előbb *Sátoraljújhely* város átiratát, amely kéri Egert, vegyen részt egy olyan új színikerületben, amelyben Eger, Eperjes, Sátoraljújhely és Kisvárdá venne részt, azután bemutatatta Eperjes átiratát, amely üdvösnök tartja szintén az új kerület megalakítását s amely az új alakulásból kihagyná Kisvárdát. Eperjes tervezete szerint Eger téli átlomás lenne, ahol a színtársulat decemberben, januárban és februárban játszana.

Az Első Magyar részvény serfözde Kóbánya

„TAVASZI RÉSZVÉNY SÖR“

KAPHATÓ MINDEN JOBB FÜSZER, CSEMEGE ÜZLETBEN, VENDÉGLŐ ÉS KAVÉHAZBAN.

HORDÓ ÉS PALACKSÖR FŐRAKTÁR:

Bettelheim Márton Sátoraljújhely

Lapunk mai száma 4 oldal.

SÖR KÜLÖNLEGESSÉGE.

az idény legzamatosabb söre.

Felolvasták még Festetich Andor gróf színeszeti felügyelő levelét, a melyben nem ajánlja, hogy Eger részt vegyen az új kerület megalakításában, mert így elesne az elsőrendű miskolci szintársullattal és kénytelen lenne az új alakulathoz mért másodrendű szintársullattól megelégedni. Figyelmezteti a színeszeti felügyelő a várost, hogy az évi 13000 korona szubvenciót is úgy nyerte el, hogy mint a miskolci szintársullat nyári állomása fog szerepelni.

Az új alakulásban való részvételt helyett jobbnak látná a színeszeti felügyelő, ha a színeszeti bizottság érintkezésbe lépne Palágyi direktorral, hogy telente 10—15 előadásra átjönne a szintársullat. Egyébként nem tartja lehetetlennek, hogy pár év múlva úgy fejlődnek a viszonyok, hogy Eger elbír egy négyhónapos téli szezon és részt tud venni olyan színerületben, amely fenn tud tartani egy elsőrendű szintársullatot.

A színeszeti bizottság Bayer Henrik és Hanák Gyula felszólalása után úgy határozott, hogy Eger még három évig megmaradjon a miskolci színerületben.

Mit kapott

Ujhely a 600,000-ból?

Az állami kölcsön kiosztása.

Egy új terv

állami borközpontokról.

A 600000 koronás kamatmentes állami kölcsönt kiosztó bizottság munkálatai során, melyekről már több ízben megemlékeztünk, az utolsó napon tárgyalta le a sátorlajuhelyi szőlőbirtokosok kérelmeit. Ez alkalommal jelen volt a rendes tagoknál kívül Farkas Andor polgármester is, továbbá Liptai Imre mint az ujhelyi szőlőbirtokosság képviselője. A bizottság

Sátorlajuhelyen

a következő kölcsönöket szavazta meg:

Pales Károly 300, Dr. Kellner Soma 850, Klein Géza 250, Pekár Mihály 30, Turay János 150, Székely Elek 285, Jaczói János 50, Kozma András 50, Sos Antalné 40, Takács József 40, Krisz András és János 170, Klitun Pál 40, Kozma János és Pál 45, Karczák Jánosné 45, Lengylen János 50, Prokop Antal 75, Marci Mihály 110, Walther László 1000, Matta János 50, Pekár János 45, Kiss János 450, Szöllőssy Arthur 1750, Schwarz Leó 1950, Kossuth Elek 300, Dr. Reichard Salamon 1050, Berkovits Zsigmondné 1000, özv. Ligeti Bertalanné 1200, Róth Bernát 1550, özv. Nyecziczky Pálné 230, Herman Etel 50, Kusnyir Istvánné 40, Sima Mihály 150, Eva Ödön 1800, Bánóczy Kálmán 450, Schön Hugó 1000, Kapu Gyula 300, Gottlieb Ignác 675, Rude Bernát 800, Dr. Fried Lajosné 1200, Frischman Ernő 300, Ligeti Miklós 250, Oláh Béla 680, Gottlieb Ernőné 300, Be nedek Jánosné 250, Haas Adolf és Markovics Miksa 650, Tober Rezső 750, Tóber Ferdinánd 750, özv. Valkovszky Elek 250, Kruzsmál Sámuel 40, Herezig Istvánné 200, Ib., Bayer József 120, Grosse Gyula Jakab 1350, Bendik Mihály Ede 180,

Szilvási József 200, özv. Semsey Józsefné 110, Behyna Miklós és Kálmán 650, Gottlieb Adolf 150, Varga Ferenczné 170, Nyomárkay Paulina 400, Matterny Erzsébet és Ilona 300, Isepy István 130, Szédák János 200, özv. Marossy Jánosné 120, Pecz Vilmosné 700, Hönseh Dezsőné 1650, Dr. Grosz Dezső 450, Haas Adolf 850, Boros László 640, Ságer Julia 50, özv. Tesztory Józsefné 169, Dutkiewicz Medárd 165, Brogl Ignác 338, Csuka Ödön Vass Konrad meghatalmazottja 1300, Szabolcsik József 55, Viniczai György 490, Kuharik Gyuláné 115, Jaczói István 200, Frider Vilmos 135, Róth Mór 450, Dvorák Ferencné 70, Hatron Moric Jánosné 150, Szinai Ferenc 75, Kis Józsefné 75, Schmidt Géza 150, Magaziner Emilné 200, Kovácsik Jánosné 75, Csajka István 200, Nyomárkay Ödön 3200, özv. Szentgyörgyi Vilmosné 400, Szabó János 450, Spothovszky Károly 300, Bernáth László 250, Tóth András 117, Somogyi Bertalan 350, Róth József 1250, Mészáros Viktor 51, Palásthy Géza 212, Kóts László 400, özv. Szalai Sándorné 675, Balog Fábrián 100, özv. Fekete Vincéné 300, Tóth Károly 300, özv. Dr. Nagy Arminné 550 Dr. Kvisfeld László 140, Szabó Jánosné 635 korona.

Itt említjük meg, hogy a kormány újabb érdekes tervvel foglalkozik; azzal a tervvel, hogy nagyszabású állami borközpontok létesít Sátorlajuhelyen. A földművelésügyi miniszterium ez irányban már érintkezésbe lépett a várossal, sőt teltet is kért ettől. A múlt héten a miniszteriumnak egy kiküldött szakértője járt itt, aki a vasut mentén a város egyik telkén próbafurásokat végzett azért, hogy megállapítsa, alkalmas-e az a hely nagyszabású pincék létesítésére. Az eredmény kedvező volt.

Az állami borközpontokról egyelőre 10,000 hektoliter borra rendeznek be, később azonban 40,000 hektoliter is kifejlesztének.

— március 8.

Nyilatkozat.

T. Bettelheim Ernő urnak.

Ön tehát levette a névtelenség takaróját s így szívesen válaszolok a „Sátorlajuhely” 8. számában megjelent cikkére.

Korábbi cikkét névtelenség tartottam és tartom most is, mert hogy Sátorlajuhelyen vagy Zemplénvármegyében létezik egy szervezett (constituált) Szociáldemokrata párt, arról tudomásom nem volt, sőt most sincsen.

Azt írja t. Bettelheim ur, hogy én Önököt, az Ön pártját a hazafiatlanság vádjával sértettem meg. Ismétlem, hogy nekem az Önök pártjának létezéséről sem volt tudomásom, tehát azt meg sem sérthetem. Kár volt tehát a vádat magokra venniök. De ha Ön méltónak találta immár ismételten is foglalkozni velem, eszdlalom hogy nem vettem magának a fáradságot még egyszer előlvasni minap nyilatkozatomat. Ekkor látás, hogy a nemzeti gázslótól elpártolt s ahhoz visszahatódító szociálistákról nem én beszéltem, de a keresztény-szociálistáknak nálam megjelent három tagu küldöttsége.

Ét nem azért mondod, hogy az ő hátuk mögé rejtőzsem s a felelősség elől kitérjek.

Egyébként hazafias örömmel veszem tudomásul, hogy Önök nem azon internationalis szocialisták, kik istent és hazát megtagadnak; és így ilyenek talán nem is léteznek itten.

Matolai Etele.

ÜLDÖZÖTT MAGYAROK AMERIKÁBAN A KONZULÁTUS NEM NYUJT VÉDELMEZT.

Az amerikai magyar lapok legújabbban érkezett számai felháborító gazdaságokról adnak hírt, amelyekkel kivándorolt véreinket az Oceanon tal illették. Itt-aják az esetet, okulásul a kivándorolni szándékozóknak, Ime „az igetret földje” sem fenéig tejfel.

Az amerikai „Szabadság” ma érkezett számában hosszabb cikket ír arról, hogy milyen veszedelemben forognak a honfitársaink Amerikában, még pedig nem is a vad nyugaton, hanem a civilizált, modern részekben. A Missouri államban levő Flat River bányatelepről a bevándorolt munkások iránt táplált fajgyűlöletnek olyan kitöréséről számol be tudósításunk amiről még kevés példa van a dél-európai bevándorlásának megkezdése óta.

A Flat-riveri Doe Run Coal Company bányatelepről az amerikai becsüldött bányászok attól való féltelmükben, hogy a magyar és olasz bányamunkások kivessék kezükből a kenyeret, kizsírják őket a munkából, boszut esküdtek az idegenek ellen s elhatározták, hogy mind egy szalag elkergetik őket a telepről. Elhatározásukat január 1-én tudatták a bányatársasággal, amelyet felszólitottak arra, hogy zavarások elkerülése végett szep csendesen bocsássa el az összes külföldi munkásokat. A társaság e kívánsá teljesítését keréken megtagadta. Erre az amerikaiak a külföldiek szólitották fel, hogy takarodjanak el a telepről saját jószántukból. Persze, sem az olaszok, sem a magyarok nem vették komolyan a dolgot s ott maradtak a telepen.

Az amerikaiak erre, hogy megfélemlítsék a külföldieket, késő este dinamittal főrobantották három lakatlan házat. A külföldiek ettől sem ijedtek meg s nyugodtan dolgoztak tovább is. Másnap éjjel irtózatok üvöltés, ordítás és fegyverporogás zavarta meg a csendet. Az amerikaiak egészen a telepig üldözték két olasz munkást s mindkettőt agyonlőtték ott a megrázd külföldiek háza előtt. Ezt már nem vették a külföldiek tréfának s aki csak tehette, elmenekült a telepről. Csak azok maradtak ott, akiknek nem volt pénzük, meg a burdos-gardák, akiknek telkük, házuk, berendezésük, tenük, sertésük, baromfiuk vannak. Az elmenekült olaszok panaszt tettek a st.-louisi olasz konzulnál, aki nyomban kiszállt a helyszínére ki-

utaltatta az olasz munkások esedékes béreit s azután összecsomagoltatott mindent az olaszokkal s elvitte őket St.-Louisba.

A magyarok is megkérték az olasz konzult, hogy segítsen rajtuk is, de azt a választ kapták, hogy van osztrák magyar konzul is St.-Louisban, forduljanak ahhoz. Erre néhány magyar elutazott St.-Louisba, fölkeresték az osztrák-magyar konzulátust és elpanaszolták bajukat. A konzul, aki egy szót sem tud magyarul, kiküldött egy konzulátusi hivatalnokot, hogy vizsgálja meg az ügyet. A vizsgálat meg is történt s az lett az eredménye, hogy a konzul képviselője azt tanácsolta, hogy távozzanak el a telepről.

Hiába magyarázták neki, hogy egy részüknek nincs pénze az elutazásra, más részüknek ingósága, meg ingatlanja van, amelyet nem tudnak hamarjában értékesíteni, hiába mondták, hogy a társaság tartozik nekik két heti fizetéssel s nem akar fizetni, a konzul képviselője nem csinált semmit, hanem egy fél óra múlva azzal a kifogással, hogy elmegy a társaság irodájába, eltávozt s többé vissza sem jött. Ott-hagyta magyarjainkat a legkétségbeesettebb helyzetben. Hogy mi sors vár rájuk, azt el lehet képzelni. Ez az eset azt bizonyítja, hogy a st.-louisi konzul nem tudja és nem akarja megvédelmezni a magyar alattvalók érdekeit.

A lányok bálja.

Megtartották március 4-én a vármegyeházi dísztermében.

Mintha az ezerégyj meséinek ünnepinóm számból szótték volna összefoglaló leányegyesület felelhetetlen bálszakáját. Ezt az éjet, amelyben a pompa és ragyogás ölelkezett a legfesztelemben közvetlenséggel, a fő lényes elegancia a legelragadóbb kedvességgel, a selyem és arany csillogása a leggyöngédebb, legfinomabb poézissal. Egy halálisan szerelmes lyrai költő buján szeretőmlő jelzői és tüzes ritmusai keletének ahhoz, hogy e rövid hasabokban megeleveníthessük mindazt a sok színt és lüktető ragyogást, amelylyel a lányok bálja ékes volt. Nem mérvszelünk ennyire vállalkozni; a következőkben csupán a krónikás tisztét akarjuk híven előltni, lehetőleg pontos leírást adván maguknak az eseményeknek.

Mint diadalmas hadvezérek vonultak fel a mulatság kezdete előtt, Haas Bertalanné díszelőknél és Reichard Ilonka elnökönél élükön a rendezőség fáradhatatlan tagjai. A vármegyeháza öreg terme ekkor már gyönyörűen és pazarul felszítve teljes pompájában állott, úgy, amint azt napokon át finom leánykezek kifogyhatatlan ötletességgel és bájjal felékesítették. Már nyolc óra tájban hatalmas rajokban indult meg a vendégcsereg özönlése. Mindjárt az e szobában kellemes, bájos meglepetés várta az urakat. A leányegylet egyik kőzkatónája, (ki azonban a marsall botot), tarsolyban hordja Haas Elza piros szegfűvel virágozott fel minden minden újonnan érkezett. Fél kilenckor már nyilvánvaló volt, hogy Haas Bertalanné elnökő egyéni kvaitásai s a rendezőség páratlan buzgalma meghozták a maguk elmaradhatatlan eredményét; a terem

A sátorlajuhelyi izraelita nyahitközség fürdőháza

1911. évi május 1-től kezelésre átvehető

Érdeklődők sziveskedjenek bővebb felvilágosítás végett március 19-ig a hitközség titkári hivatalához fordulni

szinültig telve volt fényes, előkelő közönséggel.

Az öreg vármegyeháza nem látott még olyan hatalmas vendégsereget együtt, mint amilyen együtt volt amikor a thea felszolgálása kezdetét vette. Persze volt is keletje a gyönyörű hölgyekről kedvesen kinagított párlógó italnak, amelyhez pompás süteményekkel és egyéb jókkal szolgált a rendezéséggel. — Az amugyis feleségázott érdeklődést és szentációkkal terhes hangulatot még fokozta ez a kitünő vendégszerzés, úgy hogy a tombola valóságilag lázas izgalom között kezdődött el.

Hasonló gazdag tombolát nem látott még Sátoraljai helyi. Négyezrednél több pompásnál-pompásabb, igazán értékes nyeresémtárgy volt, úgy hogy a játékosok közül senki sem távozott legalább egy csinos, értékes emléktárgy nélkül.

A közmelegedést keltett tombola után következett *Olah Rudi* pattogó muzsikája mellett az első csárdás, s ezután szakadatlanul a késő reggeli órákba benyúló tánc, amelyről élénkben, tombolóbb, pezsgőbb mulatságra a legviharozottabb báli szeladonok sem emlékeznek. Az első négyest több mint 120 pár táncolta s a táncosok rendületlen sorai még a hajnali órákban sem ritkultak meg, amikor már a kelő napsugarai kezdetek áttörni az elfüggönyözött ablakokon.

Reggel felé korhelyes is volt, amely melé Haas Bertalanú kitünő szomorodni és asszu borokkal kedveskedet Alkohol mester híveinek. (Aprópos! — A borról, alkoholoról jut eszünkbe a báli éjnek egyetlen, — bár csak a beavatottak előtt ismert, — zavaró incidense. Két üveg ajándék bor, — a világrt se mondjuk meg, hogy ki küldte, — sehogysm érezte jól magát a társaságban, forrásba jött, krötte a dugót és kiszaladt. Sokaknak eszükbe jutott a hegyaljai bornak a nép ajkán élő legendája, hogy tavasszal és ősszel *sír* (orr) a h gyáljai bor; tavasszal, mivel megvágnak a töket, melyről származik, ősszel, mivel ekkor valasztják el fiatalabb testvéreit a tőketől. Vajjona ezek a kiszaladt báli borok miért sirtak! Talán fajt a bor-eaé látnia a hatalmas jökevet?)

Reggel 7 után kezdett oszladni, egy felejtethetetlen emlékeivel a társaság. Es amidőn a terem már már üresen maradt, akkor Faragó pompás képe jutott az eszünkbe: a csörgőspikas, pirosruhás Karneval, amint farsangi mezét szegreakasztja a egy elhagyatott nagy teremben, magára maradtan egy székre hajlik. Tekintetében a mely bánat az elmulás lett, de emellett az ódes reméliszencia is az elmult bál forró hangulatából. Ez a kép jár a fejünkben mikor a közönség szétoszlása után ezt a referátud írjuk, hogy vége mar nálunk is a farsangnak, elmulit az utolsó bál, a bálók bajja, a farsang elouja Karneval slágerre.

A lányok b lja pártatlan volt abban a tekintetben is, hogy nemcsak az azon résztvevők vettek ki a részüket minden jóból, de a jötköny-ságnak s a kitünő jötköny-csúknak is hatalmas lendületet adott. Szinültig telj meg a kassa is, melyet *Bettelheim* Ilonka pénztárnoknő kezelt nagy buzgalommal. Haas Bertalané egyénisége s a rendezéséggel semmi fáradságot nem kímélő munkája lehetővé tette, hogy a kiadások a legminimálisabb mértékre redukálódjanak. Ezeröttszáz korona bevételből több mint 1000 korona a tiszta haszon, pedig hát ennek a mulatságnak is meg volt mindaz a terhe, ami más mulatságoknak, sőt itt még pompás vendégséget is adtak.

Az anyagi részt illető elszámolást különben itt adjuk.

A sátoraljai helyi izr. Leányegylet folyó évi március hó 4-én megtartott tombolával egybekötött teatervényén 1550 korona folyt be. Az

estélyen a következő felüljétezők voltak: dr. Haas Bertalan 50 kor., Mezei Mór (Budapest), Weisz Bernáth és Weisz Jenő (Munkács) 20—20 kor., dr. Bettelheim Jakab 17 kor., Hozmai Kun Frigyes Sátoraljai helyi, dr. Lichtenstein Jenő, Davidovits Adolf, Weinberger Dezső, Walther László, Widder Gyula, Thuránysky László, Pintér István, Zinner Henrik 10—10 kor., Schön Sándor, Brüll Miksa 8—8 kor., dr. Kasztriner Arpád, dr. Fuchs Emil, Fornszeck Béta, Landesmann Lajos (Nagyvárad) 7—7 kor., Széll Albert (Kisvárd), Klein Andor, Herczeg Leopold, dr. Ligeti József, dr. Erényi Manó, Zinner Adolf, öz. Fuchs Mór 6—6 kor., öz. Kornstein Mór, Dezső Sándor, dr. Kellner Győző, Dókus Gyula, Mandel Klára, dr. Gombos Gáspár, Kározy Ignác, Szafir Márkus, dr. Haas Miklós, Reichard Armin, dr. Nagy Arthur, Guttmann Armin, Landesmann Miksa 5—5 kor., Hösch Dezső 6 kor., Fodor Béla (Zsolna), dr. Reichard Salamon, Waller Aladár, dr. Friedmann Benő, dr. Berger József, Neumann Jenő, Fuchs Jenő, dr. Klein Károly, Schmidt Lajos, Frisch Heiman, dr. Bessenyey Zsolt, Mezőner Gyula, dr. Fried Samu, Székely László, Haas Mór, Markovits Miksa, Kenedi Alarh, Bernáth Aladár, dr. Grósz Dezső, dr. Kellner Soma, dr. Nyomárkay Ödön, 4—4 kor., öz. Friedmann Mór, öz. Grosz, öz. Friedmann, Hera Kálmán (Kisvárd), Molnár Leona, dr. Spatz (Nagyvárad), dr. Hornyay Béla, Klein Pál, dr. Havas Barthold, dr. Rosenberg Márton (Miskolc) 3—3 kor., Török Miksa, Bettelheim Mór, dr. Szabereányi Gyula, Gottlieb Ignátz, dr. Bánó Vilmos (Ungvár), Pallós Sándor, Vaykor Béla, dr. Rejtő Alfréd, György Sándor, öz. Singer Adolfné, dr. Szepessy Arnoldné, dr. Schwarcz Ernő, dr. Garai Armin, Rudai Samu, Roboz Hugó, Friss Sándor, Widder Gáza, Zinner Sándor, dr. Horovitz Gyula, Bineth Meyhért (Sárospatak), Nagy Albert, Bach Gáza, N. N. 2—2 kor., Klein Manó, dr. Gálos Rudolf, Halász Imre 1—1 kor. Fogadják a nemesszűli adakozók egytelünk nevében ezután leguhásabb köszönetemet. A Párlatnak Bálján befolyt tiszta jövedelem 1/4 részét, 25 koronát az izr. „Leányegylet” nevében köszönettel átvettem.

Hogy beszámolunk teljes legyen, hozzátesszük még, hogy a bálom 165 hölgyet sikerült összeírniuk, teljes névsort azonban ugyszólván lehetetlen volt összeállítani. Ide jögyezhetünk még sok jellemző epizódot, amely mind a bál párlatnál fényes sikerrel igazolná; azonban felesleges hiszen a bál utáni napon amugyis erről beszélt az egész város s mindenfelé csak ez a jelszó hangzott, i yet még nem látott Sátoraljai helyi!

(—m.)

— márc. 8.

A felvidék idegenforgalma.

A jövő vasnapra Kassára egybehivott idegenforgalmi szakértekezetlet irant a legjelkésebb érdeklődés mutatkozik a közvetlenebbül érdekelte felvidékeknek vezető férfiai részéről, úgy, mint a szakminiszteriumok s a közlekedési vállalatok részéről. A kezdeményező kassai kamarához csatlakoztak a besztercebányai, a debreceni, a miskolci és a pozsonyi szomszédkamarak, melyeknek képviselői ez anketén is meg fognak jelenni. A földmívelésügyi és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumok hivatalosan lesznek képviselve. *Kazy* József államtitkár hír szerint személyesen vezr részt az értekezleten. Több főispán s a felvidéki megyék alispánjai s országgyűlési képviselői, a vasutiszigazgatóságok, városok és fürdőtelepek küldöttei érkeznek Kassára mint a felsőmagyarországi idegenforgalom gondozására és irányítására kizemelt metropolisba.

KÉT BÜNYGYI RIPIORT

B O R Z A L M A S
HITVESGYILKOSSÁG
V. CSEMERNYÉN.

AZ UJHELYI TÖRVÉNYSZÉK SÜLYOSAN ELITÉLT EGY ZEMPLÉNI KIVÁNDORLÁSI ÜGYNÖKÖT.

A sátoraljai helyi kir. ügyészéggé szörnyű bünről kapott tegnap feljelentést. A közeli Varannó Csemernyén történt ez a véres esemény, melynek szomorú hőse már a csend örség foglya.

Monyita András Varannó-Csemernyeyi jömdő földmives gazdát *hitvesgyilkosság* miatt tartóztatták le. Az esetet még feltünőbbé teszi a családi dráma szereplőinek *koza*, mert úgy a hitvesgyilkos férj, Monyita András, mint áldozata az aszszony, egy hosszú házasságban egymással megöregedett emberek. Monyita 62 esztendő s felesége sem volt sokkal fiatalabb. Es az öreg házaspár most mégis egy rettenetes dráma a központjába került: a férj több halalos késszurással agyonzurta feleségét.

A dráma indító okai most még a legnagyobb mértékben homályosak, s szállongó hírek szerint a házastársak valami anyagi kérdés rendezésén cívadtak hosszabb ideje s ebből származott volna a rémes dráma.

A törvényszék még tegnap kiszállított a helyszínére s az áldozatot felboncolták.

*

Az ujhelyi törvényszék büntető tanácsa tegnap Ferenczi Sándor elnöklete alatt egy veszedelmes kivándorlási ügynökösség miatt kiszabott büntetést bíti a fogházban. Ez a büntetést, 3 hónapot, a gálzásési főszoigabíró mérte rá s ha majd ezt letölti, azonnal megkezdheti a másik 3 hónap felülését, melyely már a nagymihályi főbírósság jutotta. Csak ha majd ezrelt is kész lesz, akkor kerül rá a sor azra a *10 hónapra*, amelyre tegnap ítélte el az ujhelyi törvényszék.

Piatek, — aki küllőben már emberlérsért is ült 2 és fél évet, — Zemplén és Abaujvármegyéből tömegesen száadtotta át az embereket, küllősen a galiciái határon át. A esendőség hosszú időn át körözte a jeles ferfiut, sőt az ujhelyi rendőrség is nyomozott utána, míg végre pár hónappal ezelőtt kiszarai házának padásán fogták el, ahová egy ájszakára titokban beszökött.

Mellékesen 1500 korona pénzbüntetésre is elítélte a törvényszék Piateket, amely pénzbüntetés 75 napi fogházra változtatható át. Persze, hogy csak inkább letűli a derék Piatek ezt is; 2—3 hónap ideoda neki már ugysm szárait.

HIREK.

— Értekezlet a kassai egyetem ügyében. Sziklay Ede főispán a jövő hétre értekezletre hívta össze a kassai egyetemi bizottság vezető tagjait és a város képviselőit, hogy megbeszéljék azokat az intézkedéseket, amelyek a harmadik egyetem elnyerhetéseért megindított akció sikeréhez szükségesek. A kultusz-kormány ugyanis ama óhaját nyilvánította, hogy *Kassával tárgyalásokat kíván folytatni*. Az értekezlet e tárgyalás előkészítéséről tanácskozik.

— Halálozás. *Friedlber* Albertné, szül. Gottlieb Eszti, néhai *Friedlber* Albert volt nagyérdemű hitközségi és iskolaszéki elnök özvegye f. hó 5-én rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Ritka nagy kort, 92 évet élt s hosszú élete során sok jót tett. Elhunytát kiterjelt nagy család gyászolja, *Friedlber* Ignác dr. fővárosi hittanár és *Friedlber* Manó dr. os. és kir. törzsorvos pedig édes anyjukat vesztették el benne. A hétfőn délután végbement temetésén megjelentek nagyszáma volt a tanusága annak, hogy a nemesszűli urinót minő széles körben becsülték. A tisztes matronát fia, *Friedlber* Ignác dr. szivhez szólóan bucsuztatta el hozzátartozóitól és tisztelőitől, *Goldberger* Izidor dr. hitszónok pedig megható imát mondott lelki üdvéért.

— A sztropkói rejtély. A sztropkói rejtelmes szenzáció ügyében, melyről, minthogy vármegyészte izgalmas érdeklődés tárgya volt, bár fenntartással, de hirtadunk volt, most a következő újabb tényeket közölhetjük: Az alispán elrendelte *Malonyay* Tamás főszoigabíró ellen a tegyelmi vizsgálatot, *Eisnerth* István kir. főügyészhelyettes pedig bevezette az ügyben a legalaposabb nyomozást. Ezenkívül a tegnapi napon Sztropkóra utazott, egyenesen ennek az ügynek kiderítése végett *Fényes* László, „*Az Est*” munkatársa, az egyik legjelesebb magyar riporter. A megvádolt főszoigabíró ma nyilatkozatot tesz közzé, melyben kijelenti, hogy a szóbanforgó halálesetet nem ő okozta. Ezek tehát a sztropkói ügy legújabb eseményei. Mi a magunk részéről, minthogy az egész dologról ma még tiszta képet alkotni nem lehet, ugyelőre tartózkodunk attól, hogy vele részletesebben foglalkozzunk.

— Közgyűlés. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyelete Sátoraljai helyben a színház étertermében 1911. évi márc. hó 12-én d. u. 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését. A tárgyszorozat a következő: 1. A választmány évi jelentése az elmultr évről és a főmentvény megadása. 2. Az évközben megüresedett tisztségek betöltése. 3. Küldöttek megválasztása. 4. Esetleges indítványok.

— A Varjas-kabaret. Tegnap kedden tartotta első előadását a Központi-kávéházban *Varjas* Antal kitünő művészársága. A nagyszámu közönség, melynek sorában sok hölgy is volt, elejétől végig pompásan mulatott a dicsztígvált, művészi színvonalú műsor minden számán, különösen *Varjas* Antal országoshírű alakításain, továbbá *Arnyag* pompás imitációján. A hölgyek közül nagy sikere volt *Csillag* Szerénnek, de igen tetszettek a többiek *Béldi* Nusi és *Szűcs* Nellie is, valamint az igen ügyes táncoskomikus, *Sziklay* Benő. A kitünő kabaret-társulat ma megismétli előadását.

NYILT TÉR.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a vásárló közönséget, hogy cégünk megszűnt.

Schön Sándor és Barna D. cég.

Szerkesztő: Teleky Sándor.

A szerkesztésért felelős:
A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótalajdonos:
LANDESMANN MIKSA

HIRDETÉSEK.

Szőlő eladó.

Öt hold legjobb betelepített szőlő a melegoldalon. Egy hold gyümölcsös és 1 hold erdő, továbbá a Zsólyomkai 21. számú pince szabad kézből eladó, minden felszereléssel együtt

Bővebbet: Rác János
Kazinczy-u. 6. sz.

HIRDETÉSEK

jutányos áron
felvételnek

Landesmann Miksa
könyv-és papírkeres-
kedésében.

Barna Dezső
női
és
férfi
divat
új üzlete
f. hó 12-én
nyílik meg.

Ajánl

szép tölgy oszlopokat, rigliket és gerendákat jutányos árban és bármely méretben

ifj. Heimlich József
Sárospatakon.

Kiadó

a Tompa-u. 6. szám alatt (a volt Csehy-féle házban) egy három szobás utcai lakás, előszobával és a szükséges mellékhelyiségekkel.

Értekezni lehet a Gémes-féle kenyérüzletben, a Kincsesy-féle gyógyszerár mellett).

HA ÖN

nem tud enni, ha rosszul érzi magát, biztos segítséget hoz az orvosilag kipróbált

KAISER-féle gyomor
Födormenta-Karamellák

Jó étvágyat kap, a gyomorra izmát helyre jön és megerősödik. Frissítő és élesztő hatása által

nélkülözhetetlen utazásoknál.

Csomagja 20 és 40 fillér

Kapható: Widder és Reichard gyógyszerárban és Hrabéczy Kálmán drogeriájában.

Dobó utcai házamban két utcai lakás, mely áll két szoba, előszoba, pince és üvegerendából,

kiadó.

Bővebb felvilágosítást Behyna Kálmánnál.

Eladó

egy világos, szép hálószoba berendezés. Bőv. a kiadóhivatalban.

HA ÖN

egy gazdaságos üzembiztos kiváló munkateljesítményű

motoros cseplőkészlet előnyös árban, kedvező fizetési módokkal teljes szavatossággal, beszerezni óhajt, úgy forduljon megkereséssel

Szücs Ödön

Budapest, VI. Nagymező-utca 66.

szám alatt megvásárolja és ipari gépek-
reszkedelmivállalkozóval együtt felújításra
árjegyzéket és költségvetést díjmentesen küld meg.

ÉRTESÍTÉS.

Miután üzlethelyiségem 1911. május hó 1-ére nekem fel lett mondva és így kénytelen vagyok az egész rőfös, divat és posztó áruraktáramat minden elfogadható árban eladni.

Használja fel az alkalmat mindenki, mert jó és új árukat olcsó árban vehet

Tisztelettel

Perlmutter Ferencz

Rákóczi-u. (Kispiac) 2. sz.
a Központi kávéház mellett.

Értesítés.

Van szerencsém Sátoraljauhely és vidéke n. é. hülgyközségének becses tudomására adni, hogy helyben Széchényi-tér 4. sz. alatt (Maloresik József ur ház udvarában)

fűzőkészítő műhelyt

nyitottam.

Készíték: legújabb angol és francia szabású fűzőket, a legmodernebb és legkényesebb izlésnek is megfelelő női fűzőket, haskötőket, gerádehaltart, melltartót, valamint rendkívüli állapotban is viselhető gyomorvédő fűzőket, egyáltalán minden e szakmába tartozó dolgokat legolcsóbb árak mellett.

A m. t. hölgyek szíves pártfogását kérve, maradok

Kiváló tisztelettel:

RAPAPPORT FRIDA

SALGÓTARJANI

Műszénbánya Részvénytársulat

széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

KLAR és NEUMAN cégnél

Sátoraljauhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és kokszt valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya.

Káll-só

KOLBÁSZ ÁRUK

minden nap friss, igen jó minőségűek u. m.:

Virstli párja	K. — 10 fill.
Salvaládé darabja	" — 10. "
Különféle felvágott kiloja	" 2 40 "
Kolbász füstölt	" 2 20 "

Kapható: Szemes Károly kolbászárú készítőnél
Sátoraljauhely Rákóczi utca 62. sz. alatt.

Vidéki megrendelések utánvét mellett azonnal eszközöztetnek.

Helyben 2 koronát meghaladó megrendelés kiváratra házhoz szállítatik.

Elárúsítók árengedményben részesülnek.